

Nagy Lea

Portfólió

a Magyar Művészeti Akadémia ösztöndíjpályázatához
(2021-2024)





„...S már az első versek átböngészése után a **Légörvény** aurájába sodródunk, a művek pillanatok alatt álom és ébrenlét, szürreális mese és ijesztő, nyomasztó (jól nyomasztó) rögválóság határaitra röptetik az olvasót. A teremtő képzelet határtalan áradását hiteles, a látomásokhoz lényegülő költői képekbe, aforizmákba göngyöli a lírikus. Így válik a Nagy Lea költészet vízionáriussá és hajszálpontossá is, a versek mágikus birodalmában elférnek és kibékülnek a groteszk, az abszurd és a filozofikus elemek”.

(Pósa Zoltán recenziója a Kalejdoszkóp 2020-as számában)

Nem ez volt a fontos

(Szőcs Géza emlékére)

*Mikor majd alvó szeretőd olyan lesz melletted,
mint hanyattfekő meleg vászonszobor
és bámulod a kis kopasz foltot feje tetején,
mert megöregedett,
suttogod majd, így:
megöregedett,
és megsimogatod majd azt a kis foltot,
ahol már nincs haj,
csak bőr,
nem maradt ott semmi sem,
csak bőr,
milyen selymes, puha,
csillog ahogy ráragyog a fény.*

A nappali fény ütemesen halad végig
a szoba egyik sarkából a másikba,
kinyitod az ablakot,
hogy jobban megnézhesd sugarait,
majd behunyod a szemed,
kint ömledezik a tenger,
és állsz ott akár egy óriási hegedű,
lehangolódtál már te is, érzed,
majd kijebb nyitod az ablakot
milyen lágyan gőzölög az ég,
korábban észre sem vetted ezt,
mert túl sok volt a szép,
nem ez volt a fontos, hogy
állj ott, mint egy lehangolt hegedű, s
nézd az ég gőzölgését korahajnalban,
miközben hajtalanul alszik egykori szeretőd.

Eljövétel

Erről írni, ha lehetne.

Növekvő fényről, és örök-nem-létről.
Keletkezésről, mirákulumról.

Mert amikor felsírtam, hallottam, láttam őt is,
miként tárja ki elém a fényözönt.
Ami felé örökkön, örökké.
Keresve, akarattal és akaratlanul.

Milyen szép ahogy évről évre: Újra, újra, újra.
Kisbőjtben, majd hajnali misén igaz öleléssel.

Csendesen és váratlanul átölelt az Isten.

Erről írni, ha tudnék.

Borospohár

Mint egy borospohár széle.
Egészen keskeny a határ.
Csillog és mutatós.
De a fagyos víz is elég, hogy szétpattanjon.
Így vagyok most én is,
néha akkora csendben, ami szinte már szúr és fáj.
Néha pedig már úgy zúg minden, mint egy morajló öntudat.
Valami nyomás.
Hogy már nem tud szétpattanni.
És ami feljön, az túl igaz, hogy leírjam.

Megzenésített változata a Nene zenekar által:

https://www.youtube.com/watch?v=A2_Jz4xJve0

Madárkiáltás

(T.D. halálára)

(Tandori Dezső: Nyílt ég ezüst vitorlásai)

„Más felett fognak szállani a nyílt ég ezüst vitorlásai.”

Nyitott sírban fekszik. Fekszik csak csupán,
nem haldoklik. Nézi maga körül a világot,
nézi magát, és a márványozott koporsót.

Hajnalt üt az óra mikor elalszik, végleg.
A madárfiókák is elhallgatnak abban a szent pillanatban.

Lóverseny emlékei szállanak valahol. Grafikák ezrei
lepik el ezt a kicsinyke országot. Szomorúság és
végtelen béke suhan el a glóriák felett.

Fekete sapka, amit nem látunk már sosem.
Nyakában ezüst pókfonál vet árnyékot.
Álma suttogása holt fület csikland.

*„Rögömlásként, fojtott madárkiáltás
zörömböl fel a csontig-tarka lombból?”*

Kiállítás, kiállítás! Jaj, jaj, jaj!
Valami elmúlt, ami sosem, sosem múlik el!

Kezek záródnak össze, és szemek hunyódnak le.
Szárnycsapódások, és zörejek. Valaki, valahol ismét felkiállt.

„Más felett fognak szállani a nyílt ég ezüst vitorlásai.”

Ómama

Hitetlenül álltam Isten háza előtt.

Álarcot viselt mindig, mikor éjjelente
ellopta ómama hátrahagyott szecessziós asztalkáját.

Mikor először találkoztunk, zengett az
ég, talán valamelyik Szent épp bort fejtett ki
odafent, vagy az Isten állatkertjében két
szarvas akasztotta össze *álarcos* agancsát.

Ők sem sejtik, hogy hamarosan minden megszűnik létezni.

Minden atom ellened fordul.

Minden apró sejt a haldoklásod kívánja,
ereidben megalvad a vér és csend lesz.

Visszatér minden abba az állapotba, amire teremtve
lett, majd több millió év múlva valaki más él ezen a földön,
és ők nem fogják érteni, miképp került ide *ómama szecessziós asztalkája*.

Hitetlenül állok Isten háza előtt.

Tenger

Messze van tőlünk. A távolban leselkedik ránk a horizont.

Szeretnénk, ha a tenger csak a miénk lenne. Ha nem osztogna senki másan. Tobozok és fűgék hullanak a sós partokra. Télen még

a kikötők lábaihoz is felcsapnak, csak azért, hogy újra simogassák végtelen kétségét. Atomjaiban minden csapódás ott van. Szemez

az éggel. És beszélget Uránusszal. Halak tátogják minden kérését. Senki sem ismerheti őt igazán. Ha bántják, visszacsap. Sósan, és

erősen. Mindent kilök magából. Itt ő parancsol. Lábához dörgölőzik, akárha egy macska, de eltol, ha megérzi bűzödet. Sír, és hallgat, egész nap.

Halászok mozdulatait lesi minden pillanatban. Színeit váltogatja, akár egy kaméleon. Titkait a mélysége őrzi. Búvárokkal köt alkut, ha fenyegetik.

Parton nem járt sosem. Keresztre feszül, mert azt kérjük.

Messze van tőlünk. A távolban végtelenül leselkedik ránk.

Iránytű – vers-rétegződés

Irányban az idegen.

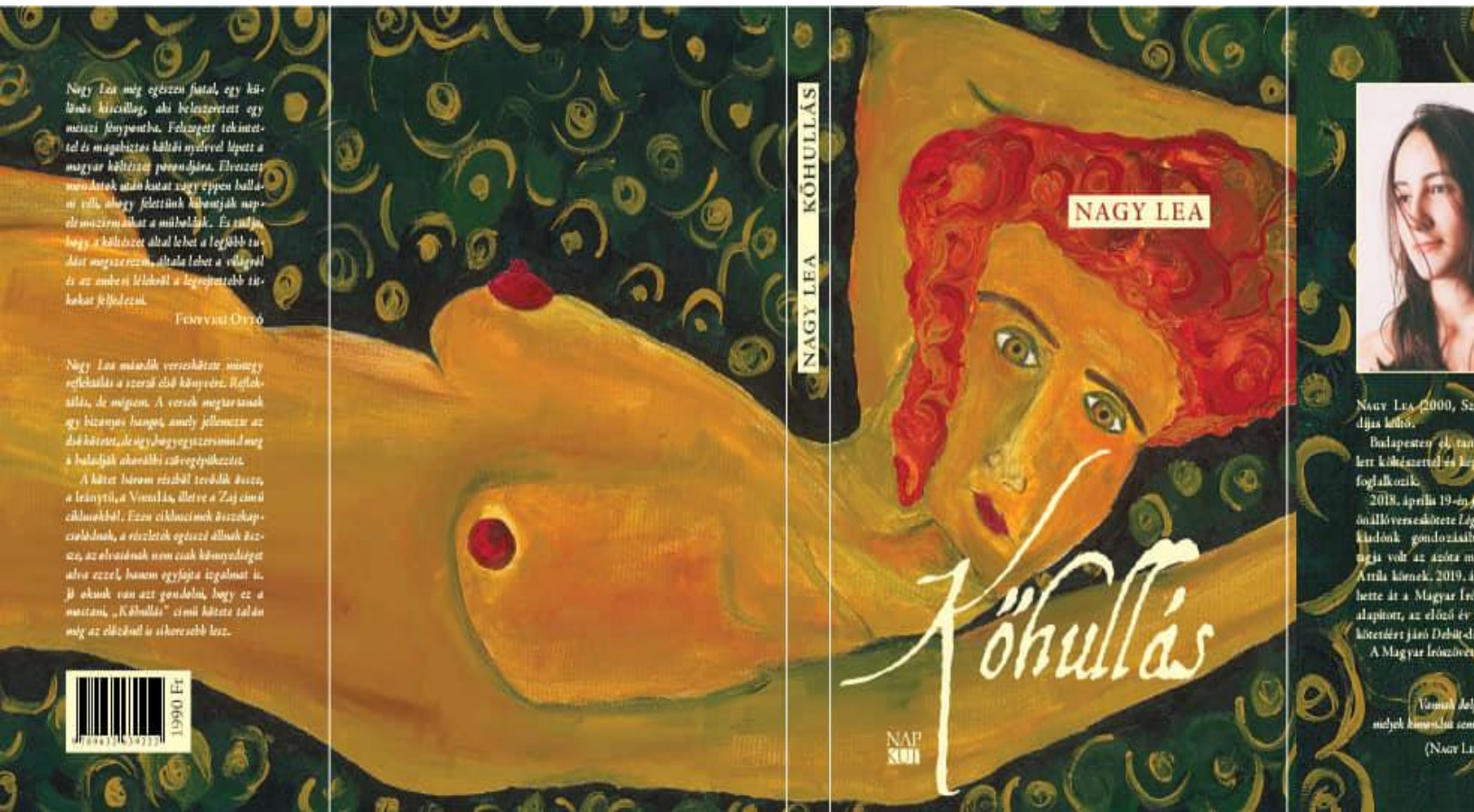
Az utcák rohanó forgatagában,
fut, lohol nap mint nap
és a vállára, mint a súly
úgy terül szét nap,
megégeti,
éppenhogy csak,
de megégeti,
piros, ripacsos foltot hagyva maga után.

A nap egészen a bőr rétegei alá hatol,
miközben a rohanó forgatag
csak jön-megy körülötte,
s ő is csak jár-ke, l,
nap - nap után,
míg nem egészen el nem ég,
mint a parázs,
s majd akkor a város is
eltompul,
fölszálló füstjében.



„Ez a kötet, Nagy Lea kötete, kétségtelenül idézi a költőelőd József Attilát, elsősorban abban, hogy szóteremtő képességgel, sajátos nyelvi leleményekkel lepi meg az olvasót, de még inkább idézi – szavaiban is! – Arthur Rimbaud-t, a kamaszköltőt, akinek szabadságvágya és „vadsága” éppen a költészetében tudott kiteljesedni.”

(„Légörvény”, Petőcz András utószavából)



Nagy Lea még egészen fiatal, egy különös kiscsillag, aki beleszeretett egy messzi fénypontba. Felszegett tekintettel és magabiztos költői nyelvvel lépett a magyar költészet porondjára. Elvesztett mondatok után kutat vagy éppen hallani véli, ahogy felettünk kibontják napelemszirmaikat a műholdak. És tudja, hogy a költészet által lehet a legfőbb tudást megszerezni, általa lehet a világról és az emberi lélekről a legrejtettebb titkokat felfedezni.

FENYVESI OTTÓ

Nagy Lea második verseskötete minőségileg reflexiók a szerző első kötetére. Helyek, idők, de mégsem. A versek megismernek egy bizonyos hangot, amely jellemző az első kötetre, de egy jóval egyszerűsödött és beláthatóbb akadémiai csiszolással.

A kötet három részre oszlik: érzések, a leánytű, a Vonalak, illetve a Zaj című ciklusokból. Ezen ciklusokhoz beszélték, a részletek egészen állnak össze, az olvasónak nem csak költészetet adva ezzel, hanem egyfajta ígértelmet is. Itt akunk van azt gondolni, hogy ez a második, „Kőhullás” című kötet talán még az előzőnél is szívesebb lesz.



Nagy Lea (2000, Széchenyi díjas költő).

Budapesti eltanult költészet és a leánytű foglalkozik.

2018. Április 19-én, az önkormányzatoké a Leánytű gondozásában megjelent az a kötet, amely a költészetet a Magyar Írók Társaságának 2019. évi díjnyerteseként. A Magyar Írók Társaságának díjnyerteseként.

Vannak az emberek, akiknek a költészet a legfőbb tudást megszerezni, általa lehet a világról és az emberi lélekről a legrejtettebb titkokat felfedezni.

„Nagy Lea még egészen fiatal, egy különös kiscsillag, aki beleszeretett egy messzi fénypontba. Felszegett tekintettel és magabiztos költői nyelvvel lépett a magyar költészet porondjára. Elvesztett mondatok után kutat vagy éppen hallani véli, ahogy felettünk kibontják napelemszirmaikat a műholdak. És tudja, hogy a költészet által lehet a legfőbb tudást megszerezni, általa lehet a világról és az emberi lélekről a legrejtettebb titkokat felfedezni.”

(Fenyvesi Ottó, „Kőhullás” fülszöveg)

Írók Boltja „Kőhullás” könyvbemutató:
Beszélget velem: Erős Kinga, a Magyar Írószövetség elnöke



„Nagy Lea nagyon fiatal debütje után a második kötettel is meggyőzi olvasóját arról, hogy tehetséges, valamint tudása és kifejezőmódja érettebb a koránál. Ezúttal bátrabban iktat megszakításokat a szimmetrikus formákba, fordul oda a szabadvers felé, és ütemezi azt eltérő metrikájú, illetve ritmusú passzusokkal. Biztosak lehetünk benne, hogy Kőhullása hagy maga után fodrozódást a fiatal líra víztükrén.”

(Smid Róbert recenziója a „Kőhullásról”, a Magyar Krónikában)
<https://magyar-kronika.hu/cikk/a-mozgas-zeneje/>



„Komoly feladat elé állítja a befogadót Nagy Lea második verseskötete, amelyet lehet első, 2019-ben a Magyar Írószövetség Debüt-díját elnyerő kötetéhez viszonyítva értelmezni, de lehet a saját világán belül is, a kőhullás eseményének egyszerűségében. Aki ezt a rövid időt szeretné elcsípni a versekben, annak jóval tovább kell tudnia látni, legalább a versbeszélő múltjába. Ott bujdosik, lappang egy történetszál, ami előidézi a széteső önmeghatározást: „Az első ember vagyok a földön / Ádám és Éva előtti atomhasadás, a golyó alattam / elveszett, elpocsékolt kőhullás, a hegyek, szurdokok / jéghideg ágyneműim ráncai.” (Kőhullás) Sok mindent kódol ez a vers a kötet egészére nézve is. Az elvesztett, bűnös szerelem történetszála mellett érdemes figyelniük a kulcsfogalmakra: az éjszakára, az atomhasadásra, a rejtett arcra, a hazugságra, az időre. Ha nem is épít világot ezek köré Nagy Lea, hozzájuk rendel különböző szöveggörnyezeteket, játszik velük, s persze kicsit az olvasóval is. A címadó vers azonban egyfajta önmeghatározási kísérlet, kétségtelenül a kötet egyik legjobbja, amelyben a „ki vagyok én?” kérdés kitettsége, sérülékenysége válik meghatározó tapasztalattá a megszólalóban. Összességében azonban a Kőhullást nem annyira az 'univerzális témák', kérdések mozgatják, inkább egy sajátos, belső út: „Este sokáig keresem helyem a házban. Amúgy meg / a világban.” (Szövet)...” (Pál-Lukács Zsófia, Irodalmi Jelen, recenzió) <https://irodalmijelen.hu/2021-feb-04-1105/sajatos-belso-ut>

Távolban az idegen

Távolban az idegen.

Szólítom:

Köszöntöm uram, hogy van ma?

Feje fölött a keselyű köröz.

Messziről int.

Zavartan fürkészk.

Látom ahogyan sóhajt.

Toporog egymagában.

Hosszú kabátja nehéz lehet a vadbőrtől.

Várom, hogy vissza kérdezzen.

Hogy legalább kicsit megszólítson.

Ismerjen meg.

Ne nézzen sem bolondnak, sem balgának.

Énekelni kezd, vagy

talán csak magában dudorászik.

Nem akarja, hogy halljam.

Nem akarja, hogy értsem.

Ez zavar, zavar ez a nap.

Valamit jegyzetelni kezd, látom.

Elképzelem, hogy miről.

Talán csak listát ír bűneiről.

Talán csak levelet kiket megcsalt,

vagy akik megcsalták őt.

Végzetről, és alázatról.

Írni arról, amiről

beszélni nem lehet.

Esteledik. Leül az ucca szélre.

Hátára száll a keselyű.

Simogatni kezdem.

Zagreb

A Zrinjevac park mentén haladunk épp.
A nyárfák szomorú *sípolásokat* vetítenek ki, majd be.

A természet, mint az ember. Az ember, mint az erotika.

Az idő túl rövid a korhadás gyászához, de mégis.
Épp elegendő egy pernyi csend.
Hallom a saját szomorúságunkat,
hallom a lépteinket, hallom a
nevetésünket is, és hallom ahogy
kibontják napelem-szirmaikat a műholdak.

Kankalin a megfogható némaság elíziumi mezején.

Felsőhajt Zagreb, felsőhajtunk mindannyian.

Felsőhajt az Isten.

Légzésünk tíz másodpercenként kihagy, a ritmusunk
felváltva dobban. Mezítlen talpaink alatt befagynak a
macskaköves utcák, és minden második kávézóból
balkáni nóta szól. Együtt éneklünk a Jelačić téren,
kék, és zebrás villamosok mozdulnak ide-oda.
Fejünk felett foltos macskák ugranának át, de
félelmük beborít mindent, a világ mozdulatlanságra int.
Testünk létezése, csupán ez bizonyos,
a finom bőr mohó hívogatása.

Már semmi sem létező, a tél pusztít, Jelačić büszkén ül,
az óra kongat, Isten felkiált. Már semmi sem létező.

Párizs

Táncoltunk, szép volt.

Alkalmi barát? Kérdezted.

A kérdő jel időközben kijelentéssé formálódott.

Most dideregve és izzadva egymás vállába kapaszkodva.

Párizsban tűzijáték zaja csapódik az ablakokra.

Megjátszott büszkeségem semmibe vész.

Minél szorosabban és minél közelebb hozzád.

Francia lányt nézünk irigykedve, mennyire felszabadult
és mennyire boldog. Látom, hogy felizgat a látványa.

A sok kihallgatott félmondat súlya alatt, kövér és
rosszindulatú esőfelhők úsznak el.

Formájuk, mint a ragadózóhalak.

Távolodunk. Evolválódik a csend.

Dominanciáért imádkozunk.

Imádkozunk, nem remélünk.

Idegen kezek szorítását.

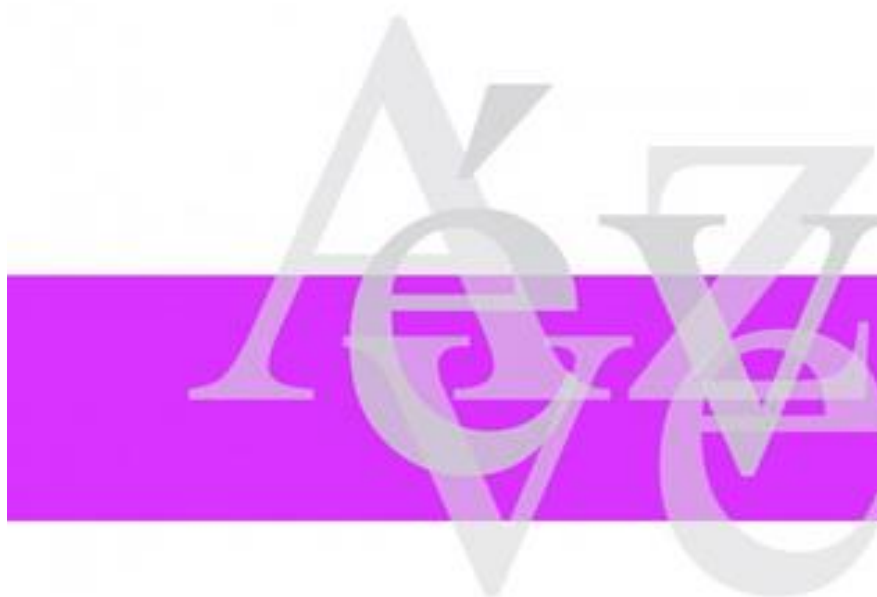
Ezt keresed. Ezt keresem. Ezt keressük.

A szemek nyitva, de senki sincsen ébren.

Táncoltunk, szép volt.

Verseim az Antológiában

AZ ÉV
VERSEI
2020



MAGYAR
NAPLÓ

Apa

Kötött pulóverben
áll és kávéját issza
velem szemben
az erkélyen.

Nem nézünk
egymásra,
mind a ketten a
hajnali
munkába igyekvő
kisembereket
figyeljük.

Csend van, eltekintve
az autók zajától.

Nem figyel rám,
miközben azt
mesélem,
hogy holnap
hajléktalan leszek.

Legyint.

Azt mondja, anyád
majd megoldja.

Sosem hitt nekem.

Az utak bedugultak,
mint egy kormos
koszorúér, nem
lökik tovább a
vörös suzukikat.

Csak álldogál továbbra is.
Nem néz rám.

Csend van.



(FUGA, fellépés közben, 2020)

Jéglemezek

(Fenyvesi Ottónak)

Most épp semmit se értek.
Tél van, kesztyűt húzok, fázom.
A tengeren jéglemezek mozognak
ritmusra.

Mivé lesz mind e ritmus?

Tengeren

Itt vagyok hát:

Vízre szálltam.

Kagylókürtön
fújom ki indulásom kezdetét.

Hol vagyok már:

Álomnál pirosabb szigeteken,
füge illatú ájerekben,
mesékben megírt szférákban.

Partra szálltam.

Itt vagyok hát.

Egyetlen célja volt

Denevér szállt végig a szférák felett.
Alatta telepedett meg a föld labirintusa.
Az útvesztőben minden, mely mozgott,
aprónak és színtelennek látszott.
Transzparens pöttyök,
amik nem tudták hová,
de azt sem,
hogymé merre tartanak.
A bőregérnek egyetlen célja volt:
mint ébenfekete organizmusnak
szállni a mindenség felett,
miközben eklatáns marad
a kilátástalanság játékában.



(Írók Boltja kirakat 2020)

Publikációs jegyzék

Könyvek:

- Nagy Lea: **Kőhullás** [verseskötet]. Budapest, Napkút Kiadó, 2020. ISBN: 978 963 263 922 2
- Nagy Lea: **Az Év versei 2020** [antológia] = Légörvény, Mezítláb, Tenger, Az éjszaka csodái. [szerk.: Zsille Gábor]. Budapest, Magyar Napló Kiadó, 2020. p. 300-304. ISBN: 977 158 856 420 8
- Nagy Lea (szerk.): **Szerteszét** [antológia]. Budapest, Kodolányi János Egyetem, 2019. ISBN: 978 615 50 7546 9
- Nagy Lea: **Légörvény** [verseskötet]. Budapest, Napkút Kiadó, 2018. ISBN: 978 963 263 772 3
- Nagy Lea (szerk.): **Repülés** [antológia]. Budapest, AduPrint Kiadó, 2018. ISBN: 978-615-5075-43-8
- Nagy Lea (szerk. és szerző): **Suttogva** [antológia]. Budapest, Kodolányi János Főiskola, 2017. ISBN: 978 615 5075 39 1

Folyóiratok:

• **Spanyolnátha világhálós folyóirat:**

- o 2019/6
- o 2019/2
- o 2017/6
- o 2017/3
- o 2017/2
- o 2016/6

• **Magyar Napló folyóirat:**

- o 2017/5
- o 2018/6

• **Nyugat Plusz folyóirat:**

- o 2017/2
- o 2017/3

- **Vár folyóirat:**
 - o 2017/2
 - o 2018/1
- **Irodalomismeret Szépirodalom:**
 - o 2017/1
- **Eső folyóirat:**
 - o 2017/1
 - o 2018/1
- **Élet és Irodalom folyóirat:**
 - o 2019/38
- **Tiszatáj folyóirat:**
 - o 2018/3
 - o 2020/1
- **Alföld folyóirat:**
 - o 2020/06
- **Pannontükör folyóirat:**
 - o 2019/1
- **Irodalmi Jelen folyóirat:**
 - o 2018/8
 - o 2018/9
 - o 2019/8
 - o 2019/12
 - o 2020/2
 - o 2020/4
 - o 2020/10
 - o 2021/1
- **Budapest folyóirat:**
 - o 2017/7
 - o 2017/11
- **Premier Magazin:**
 - o 2020/2
- **Mozgó világ folyóirat:**
 - o 2019/11
- **Vár Ucca Műhely folyóirat:**
 - o 2018/3
 - o 2019/1
- **Parnasszus folyóirat:**
 - o 2018/4
 - o 2019/4
- **Vöröspostakocsi folyóirat:**

o 2019/2

• **Előretolt Helyőrség folyóirat:**

o 2020/1

o 2020/4

o 2020/49